

Správa Národního parku
České Švýcarsko

Ročenka 2024

1. Obsah

- [1. Obsah](#)
- [2. Hlavní události](#)
- [3. Národní park a CHKO encyklopedicky](#)
 - [3.1. Základní údaje](#)
 - [3.2. Přírodní poměry](#)
 - [3.3. Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO](#)
 - [3.4. Ochrana přírody v NP a CHKO](#)
 - [3.5. Veřejné využívání území NP a CHKO](#)
- [4. Profil Správy NP](#)
- [5. Rada národního parku](#)
- [6. Ochrana přírody a krajiny](#)
 - [6.1. Zonace NP](#)
 - [6.2. Péče o nelesní ekosystémy](#)
 - [6.2.1. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP](#)
 - [6.2.2. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO](#)
 - [6.3. Péče o lesní ekosystémy](#)
 - [6.3.1. Péče o lesní ekosystémy v NP](#)
 - [6.3.2. Péče o lesní ekosystémy v CHKO](#)
 - [6.4. Reintrodukce lososa obecného](#)
- [7. Péče o kulturní dědictví](#)
- [8. Péče o les](#)
 - [8.1. Těžební činnost](#)
 - [8.2. Zalesňování a podsadby](#)
 - [8.3. Ochrana kultur](#)
 - [8.4. Prořezávky a prostřihávky](#)
 - [8.5. Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů](#)
- [9. Myslivost a rybářství](#)
 - [9.1 Myslivost](#)
- [10. Výzkum a monitoring](#)
- [11. Ochrana majetku a zdraví](#)
 - [11.1. Ochrana populace před náhlými skalními říceními](#)
 - [11.2. Bezpečnost na turistických trasách](#)
 - [11.3. Integrovaný záchranný systém](#)
 - [11.4. Ostatní](#)
- [12. Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu](#)
 - [12.1. Strážní služba](#)
 - [12.2. Péče o turistickou infrastrukturu](#)
- [13. Práce s veřejností](#)
 - [13.1. Akce pro veřejnost](#)
 - [13.2. Výstavní činnost, naučné stezky, terénní informační systém](#)
 - [13.3. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta](#)

- [13.3.1 Projekty](#)
 - [13.3.2. Výukové programy, přednášky a exkurze](#)
 - [13.3.3. Junior Ranger](#)
 - [13.3.4. Mezinárodní spolupráce v oblasti EVVO](#)
- [13.4. Informační střediska](#)
- [13.5. Vydané publikace a propagační činnost](#)
- [13.6. Spolupráce s médii](#)
- [14. Spolupráce s dalšími subjekty](#)
 - [14.1. Mezinárodní spolupráce](#)
 - [14.2. Spolupráce s vysokými školami](#)
 - [14.3. Přírodovědné kluby](#)
 - [14.4. Spolupráce s dalšími organizacemi](#)
- [15. Státní správa](#)
 - [15.1. Rozhodnutí a závazná stanoviska](#)
- [16. Poskytování informací dle zákona](#)
 - [16.1. Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím](#)
 - [16.2. Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí](#)
- [17. Ekonomika](#)
- [18. Personalistika](#)
 - [18.1. Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2024](#)
 - [18.2. Školení a vzdělávání zaměstnanců](#)
- [19. Kontrolní činnost](#)
 - [19.1. Vnitřní kontroly](#)
 - [19.2. Externí kontroly](#)
- [20. Publikační činnost](#)
 - [20.1. Odborné články](#)
 - [20.2. Popularizační články](#)
- [21. Sponzoři a partneři Správy NP](#)

2. Hlavní události

Rok 2024 byl pro Národní park České Švýcarsko obdobím stabilizace po mimořádných událostech předchozích let a současně rokem systematické obnovy, plánování a posilování spolupráce s odbornou i místní veřejností. Pokračovala obnova území zasažených požárem, přičemž významná část území byla ponechána spontánní přírodní regeneraci doplněné cílenými bezpečnostními a stabilizačními zásahy. Současně byly na základě odborných studií postupně připravovány další kroky vedoucí k bezpečnému zpřístupňování vybraných lokalit návštěvníkům.

Správa národního parku v průběhu roku realizovala i řadu projektů zaměřených na zlepšení návštěvnické infrastruktury, přípravu nových tras a zkvalitnění informačních služeb. Významným tématem zůstala požární prevence a zvyšování bezpečnosti návštěvníků, včetně posílení role strážce přírody během hlavní turistické sezóny. Důležitou součástí činnosti byla rovněž péče o cenné biotopy a ohrožené druhy, například prostřednictvím revitalizačních opatření na vybraných lokalitách.

Rok 2024 byl zároveň obdobím intenzivní odborné spolupráce – probíhala jednání společné vědecké rady národních parků České a Saské Švýcarsko a pokračovala koordinace výzkumných i praktických managementových postupů v přeshraničním území. Významným milníkem se stalo také vytvoření Asociace národních parků České republiky, která posílila spolupráci všech čtyř českých národních parků v oblasti ochrany přírody, komunikace i sdílení zkušeností. V průběhu roku pokračoval také proces projednávání zásad péče o národní park a jejich komunikace s odbornou i laickou veřejností.

Výsledky sociologického šetření mezi obyvateli regionu navíc potvrdily dlouhodobě pozitivní vztah většiny místních obyvatel k národnímu parku a jeho činnosti. Rok 2024 tak lze charakterizovat jako období postupného návratu k dlouhodobým rozvojovým aktivitám, posilování odborného zázemí péče o území a systematické práce na obnově i budoucím směřování Národního parku České Švýcarsko.

3. Národní park a CHKO encyklopedicky

3.1. Základní údaje

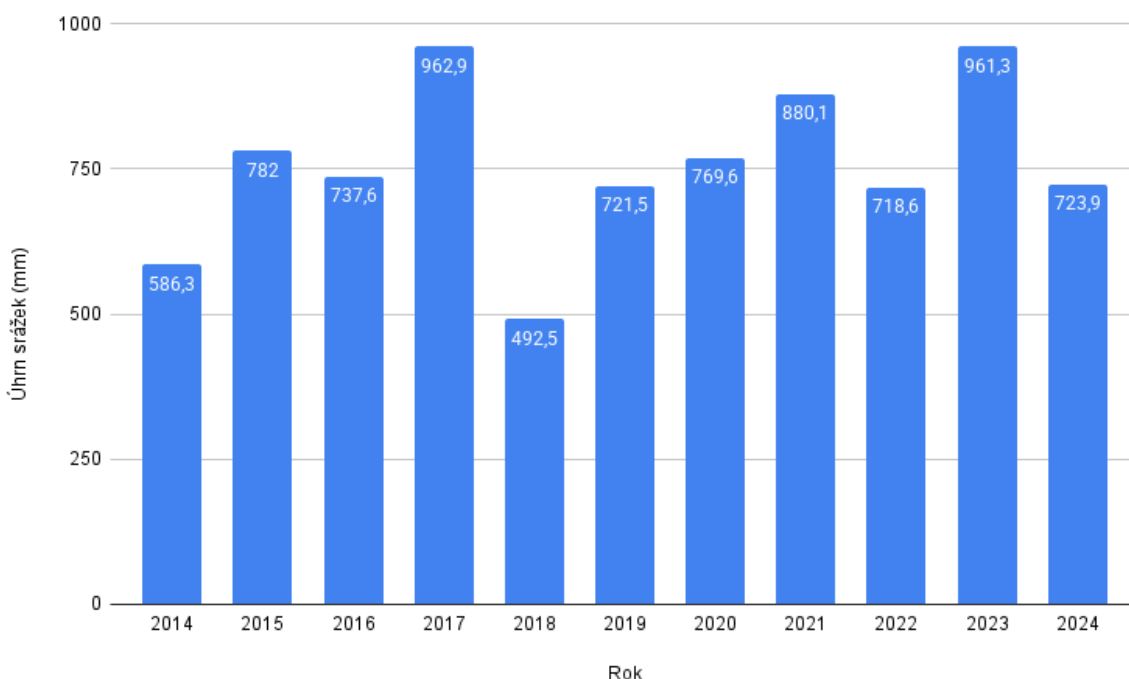
- Národní park České Švýcarsko (dále též „NP České Švýcarsko“ nebo „národní park“ či „NP“) byl zřízen zákonem č. 161/1999 Sb. Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2000. Schválením zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), byl zákon č. 161/1999 Sb. zrušen a Národní park České Švýcarsko je s účinností od 1. 6. 2017 vyhlášen dle ZOPK ve znění pozdějších předpisů. Zároveň byla Správa NP České Švýcarsko od 1. 6. 2017 pověřena také výkonem státní správy na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce (dále též „CHKO Labské pískovce“ nebo „CHKO LP“ či „CHKO“).
- CHKO Labské pískovce byla zřízena výnosem Ministerstva kultury České socialistické republiky dne 27. června 1972, č.j. 4.946/72-II/2.
- Rozloha NP: 7933 ha
- Rozloha CHKO: 24372 ha

3.2. Přírodní poměry

- **Geologie:** Většina území NP a CHKO je tvořena druhohorními usazenými křemennými pískovci. Malé území v severní části NP a CHKO je tvořeno staršími žulovými horninami (tzv. Lužický masiv). Starohorní a prvohorní žulové a přeměněné horniny vystupují místy na povrch také v nejhlubších partiích kaňonu Labe. Ve třetihorách probíhala intenzivní vulkanická činnost, jejímiž pozůstatky jsou dnes některé vrchy tvořené čedičem (Vlčí hora, Růžovský vrch, Mlýny, Větrný vrch aj.).
- **Geomorfologie:** Většina území NP a CHKO náleží do geomorfologického celku Děčínská vrchovina, pro který je typický velmi členitý reliéf s reprezentativními ukázkami tvarů vzniklých selektivním zvětráváním pískovce. Severní okraj území NP a CHKO zasahuje do geomorfologického celku Šluknovská pahorkatina, pro který je typický mírně zvlněný povrch modelovaný v odolnějších žulových horninách.
- **Výšková členitost:** Velká výšková členitost je ovlivněná hloubkovou říční erozí. Nejnížší bod: hladina Labe na státní hranici u Hřenska (114 m n. m.), nejvyšší bod NP: Růžovský vrch (619 m n. m.), nejvyšší bod CHKO: Vysoký Sněžník (723 m n. m.).
- **Klima:** Pro oblast je typický relativně oceánický charakter klimatu (menší teplotní rozdíly v průběhu ročních období, větší množství srážek).
- **Teplotní poměry:** Nejteplejší oblastí je údolí Labe (průměrná teplota cca 9 °C), nejchladnější severní část NP a CHKO (průměrná teplota cca 7 °C) a

vrcholové partie Vysokého Sněžníku. Průměrná roční teplota vzduchu ve 2 m nad zemí v roce 2024: 9,74 °C (stanice Na Tokání). S ohledem na členitý reliéf mají pro území NP a CHKO velký význam mikro- a mezoklimatické poměry, projevující se v hluboce zaříznutých údolích vodních toků tzv. klimatickou inverzí, jejímž důsledkem dochází ke zvratu vegetačních stupňů (vegetační inverze).

- **Srážkové poměry:** Průměrné roční se pohybují okolo 800 mm. Srážkové úhrny stoupají s nadmořskou výškou od západu k východu, (roční úhrn srážek na stanici Na Tokání v roce 2024: 723,9 mm).

Graf: Roční úhrn srážek v NP České Švýcarsko, meteorostanice Tokáň, 2014 - 2024

- **Vodstvo:** Oblast je vzhledem k vysoké propustnosti pískovce chudá na povrchové vody. Nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Labe. Dalšími důležitějšími toky jsou řeky Kamenice a Křinice. Pískovce umožňují vznik a oběh kvalitních podzemních vod, celá oblast NP je součástí „Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Severočeská křída“.
- **Biodiverzita:** Vzhledem ke specifickému mikroklimatu vázanému na velmi členitý povrch území se na území NP a CHKO nacházejí, vedle běžných druhů, druhy montánní, submontánní, boreální, suboceánické i teplomilné. Specifickými skupinami organismů jsou mechorosty (cca 300 druhů), lišejníky (cca 240 druhů) a houby (cca 600 druhů). Na území NP a CHKO žije více než 330 druhů obratlovců.

3.3. Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO

Dlouhodobé cíle, poslání a předmět NP jsou definovány v ZOPK:

- Dlouhodobým cílem je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území NP a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území NP.
- Posláním NP je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území NP k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli NP.
- Předmětem ochrany NP jsou přírodní ekosystémy vázané na část přírodovědecky nejhodnotnějších území Labských pískovců. Předmětem ochrany jsou též evropsky významné druhy a typy evropských stanovišť, pro něž jsou na území NP vymezeny evropsky významné lokality.
- Posláním CHKO je dle zřizovacího předpisu ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého přírodního prostředí. K typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu, její vegetační kryt a volně žijící živočišstvo a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní stavby lidového rázu.

3.4. Ochrana přírody v NP a CHKO

- Zonace NP a CHKO
- Zonace NPČŠ: viz kap. 6.1.

Zonace CHKO Labské pískovce						
DRUH POZEMKU	VÝMĚRA (ha)	PODÍL (%)	I. ZÓNA	II. ZÓNA	III. ZÓNA	IV. ZÓNA
PUPFL	15249,38	62,57	919,24	3380,31	10034,74	915,09
mimo PUPFL	9122,95	37,43	108,02	1588,62	3315,06	4111,25
celková výměra CHKO	24372,33	100,00	1027,26	4968,93	13349,80	5026,34
celková výměra CHKO (%)			4,2	20,4	54,8	20,6

Přehled všech maloplošných chráněných území a památných stromů na území NP a CHKO je uveden v následujících tabulkách:

Maloplošná zvláště chráněná území na území CHKO a NP					
Název	Kategorie	Rok vyhlášení /přehlášení	Kód MZCHÚ	Výměra (ha)	Území
Arba	PR	1996	1784	4,03	CHKO
Čabel	PR	1973	583	9,18	CHKO
Hofberg	PP	2000	2102	0,83	CHKO
Jeskyňe pod Sněžníkem	PP	1998	2010	0,97	CHKO
Libouchecké rybníčky	PR	1996	1821	2,17	CHKO
Meandry Chříbské Kamenice	PP	1996/2010	1793	8,53	CHKO
Niva Olšového potoka	PR	2002/2013	2163	16,9	CHKO
Pavlínino údolí	PR	1993/2010	1638	183,0	CHKO
Pekelský důl	PR	1997	1892	0,48	CHKO
Pod lesem	PP	1997/2013	1890	20,3	CHKO

Pravčická brána	NPP	1963	339	2,48	NP
Rájecké rašeliniště	PR	2004	2263	1,67	CHKO
Růžák	NPR	1973	590	97,73	NP
Rybník u Králova mlýna	PP	2000	2101	0,6	CHKO
Stará Oleška	PR	1995	1753	10,81	CHKO
Tiské stěny	PP	1996/2013	1811	99,58	CHKO
Za pilou	PR	1999	2016	1,07	CHKO
Kaňon Labe	NPR	2010	5608	443,27	CHKO
Maiberg	PR	2014	5979	9,31	CHKO
Holý vrch	PR	2014	5946	40,61	CHKO
Sojčí rokle	PP	2016	6104	3,47	CHKO
Eiland	PP	2017	6118	5,05	CHKO
Vysvětlivky: NPR – národní přírodní rezervace, PR – přírodní rezervace, NPP – národní přírodní památka, PP – přírodní památka					

Památné stromy na území CHKO a NP

Kód	Název	Katastrální území	Parcelní číslo	Území
101759	Turecká líska v Petrovicích	Petrovice u Chabařovic	2643/1	CHKO
101766	Modřín u Petrovic	Petrovice u Chabařovic	2185/4	CHKO
101758	Lípy v Rájci	Tisá	<u>2243/3, 320/1, 2527, 319, 2233,</u> 2234	CHKO
104718	Dub v Jílovém	Jílové u Děčína	504	CHKO
102141	Dub u Vlčího jezera	Bynov	1099	CHKO
102145	Tis ve Škrabkách	Podmokly	82/1	CHKO
105831	Dub u Bártíkovy školky	Prostřední Žleb	1065	CHKO
102105	Buk v lesoparku na Kvádrberku	Děčín	2847/1	CHKO
105020	Dub	Děčín	1119/2	CHKO
105019	Dub	Janov u Hřenska	928/2	CHKO
102101	Borovice u obrázku	Kamenická Stráň	284	CHKO

102103	Buk v Lužné	Stará Oleška	795/2, 366	CHKO
105021	Dub	Vysoká Lípa	880	CHKO
102128	Lípa malolistá	Dolní Kamenice	81/1, 1089	CHKO
102102	Lípa v Brtníkách	Brtníky	305	CHKO
105598	Wernerův dub	Růžová	803/3	CHKO
105786	Dub Jiřího Marka	Rynartice	755/1	NP
105813	Fořtovská lípa	Vlčí Hora	597	CHKO
105812	Wornerova lípa	Arnoltice	1439	CHKO
105796	Buk v Pavlínině údolí	Jetřichovice u Děčína	538	CHKO
102146	Královský smrk	Srbská Kamenice	1099	NP
102143	Lípa u Vysoké Lípy	Vysoká Lípa	790/2	NP
102114	Lípa u Vlčí Hory	Vlčí Hora	1356	CHKO
105849	Wäberova douglaska v Kopci	Kopec	162/3	CHKO
105857	Lípa v Jánské	Jánská	838/1	CHKO
105873	Lípa ve Staré Olešce	Stará Oleška	84	CHKO

105910	Schillerův dub na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106117	Šácholan v Rabštejně	Kamenická Nová Víska	362	CHKO
106116	Preidlův jasan	Dolní Kamenice	510/1	CHKO
105909	Dub červený na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106080	Buk na Pastýřské stěně	Podmokly	425/1	CHKO
105877	Ječmínková lípa	Sněžník	466/1	CHKO

Území zařazená do soustavy Natura 2000

Název	Kód	Kat.	rozloha (ha)	Předmět ochrany
Labské pískovce	CZ0421006	PO	35.487,2	sokol stěhovavý, výr velký, chrástal polní, datel černý
České Švýcarsko	CZ0424031	EVL	10.626,9	přírodní stanoviště 3260, 4030, 6510, 8220, 8310, 9110, 9130, 9180, 9410 ^{*)} + vydra říční, losos obecný, mihule potoční, vláskatec tajemný
Labské údolí	CZ0424111	EVL	1.372,4	přírodní stanoviště 3260, 3270, 4030, 8220, 8310, 9110, 9180, 91E0, 91T0 [*] + bobr evropský, losos obecný, vydra říční, žabníček vzplývavý
Královomlýnský rybník	CZ0422079	EVL	0,6	žabníček vzplývavý
Horní Kamenice	CZ0423507	EVL	185,6	přírodní stanoviště 3260, 6430 [*] + losos obecný, vydra říční
Jílové u Děčína - škola	CZ0423653	EVL	0,07	netopýr velký
Libouchecké bučiny	CZ0420500	EVL	611,2	přírodní stanoviště 6230, 6510, 8220, 9110, 9180 [*]

^{*)} viz seznam typů přírodních stanovišť v zájmu Evropských společenství, vyskytujících se na území ČR (příloha č. 1 k vyhlášce č. 166/2005 Sb.); Vysvětlivky: PO – ptačí oblast, EVL – evropsky významná lokalita

3.5. Veřejné využívání území NP a CHKO

- Na území NP se nachází rozsáhlá síť značených tras pro pěší turisty, dále síť vyhrazených cyklotras a několik vyhrazených tras pro jízdu na koních. V letech 2021 a 2022 musel být vstup na některé značené trasy dočasně uzavřen z důvodu vysokého rizika pádu suchých stromů nebo poškození požárem, případně byly některé značené trasy dočasně odznačeny.
- Na území CHKO se nachází více než 200 km značených tras pro pěší turisty a více než 121 km cyklotras.
- Územím NP a CHKO prochází 7 naučných stezek (Köglerova naučná stezka Krásnolipskem, NS Jetřichovické skály, NS Růžová, NS Česká silnice, NS Kaňon Labe, NS Srbská Kamenice, NS Zapomenutým pohraničím).
- Na území NP se nachází jeden lesní zážitkový areál (Rysí stezka na Mezní Louce).

4. Profil Správy NP

Správa NP České Švýcarsko se s účinností od 1. 1. 2018, na základě Opatření č. 23/17 Ministerstva životního prostředí, stala státní příspěvkovou organizací, jejímž základním účelem je ochrana přírody na území NP České Švýcarsko a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Předměty hlavní a jiné činnosti jsou uvedeny ve výše uvedené zřizovací listině.

Správa NP České Švýcarsko vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zákony:

- 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
- 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
- 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů
- 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Hlavním sídlem Správy NP je Krásná Lípa, další správní budovy jsou v Jetřichovicích (lesní správa, strážní služba), ve Hřensku (skalní četa) a v Děčíně v budově bývalé Správy CHKO Labské pískovce.

5. Rada národního parku

Rada NP je iniciativním a konzultačním orgánem Správy NP projednávajícím a posuzujícím všechny důležité dokumenty ochrany a řízení NP České Švýcarsko (zásady péče, zonace, klidová území apod.).

V roce 2024 proběhla dvě zasedání Rady NP (27. 6. 2024 a 5. 12. 2024).

6. Ochrana přírody a krajiny

6.1. Zonace NP

Území NP je rozděleno do čtyř zón. V tabulce níže jsou uvedeny jednotlivé zóny a jejich dlouhodobý cíl.

Zóna a její cíl	%
1 – přírodní – cíl zajištění nerušeného průběhu dějů	15,6
2 - přírodě blízká - zajištění nerušeného průběhu dějů	18,9
3a - soustředěné péče o přírodu - cíl „trvalá péče“	10,5
3b - soustředěné péče o přírodu - cíl „zajištění nerušeného průběhu dějů“	54,7
4 - kulturní krajiny – cíl není stanoven	0,3

6.2. Péče o nelesní ekosystémy

6.2.1. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP

Nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka představují velmi heterogenní skupinu pozemků, které se nacházejí napříč celým územím NP. Jedná se především o bezlesí v rámci PUPFL (= pozemky určené k plnění funkce lesa), trvalé travní porosty, vodní plochy a na ně vázaná stanoviště.

Realizace speciálních činností na podporu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Transfery obojživelníků: ochrana migrujících obojživelníků v období rozmnožování byla realizována na přechodové trase na Mezní Louka - Hřensko, byl ošetřen jak hlavní tah, tak i zpětný tah obojživelníků.

Péče o nelesní, především o luční ekosystémy na území NP spočívá v pravidelném kosení 1 – 2x ročně spojeným s odvozem pokosené biomasy. Na třech lokalitách na Mezné probíhala pastva.

Specifickou činností pro NP je **péče o skalní ekosystémy**, které jsou ponechány samovolnému vývoji. Výjimku tvoří okolí lidských sídel, dopravní koridory či zóny s koncentrovaným turistickým ruchem, kde probíhá průběžná údržba svahů a na vybraných skalních objektech pak systematický kontrolní monitoring (více v kap. 10). V případě zjištění akutního rizika řícení skal je přistoupeno k sanačním opatřením.

Odstraňování invazních druhů rostlin

Správa NP České Švýcarsko se dlouhodobě zabývá likvidací invazních bylin šířících se podél vodních toků. Na vybraných lokalitách probíhá podrobné mapování a monitoring níže uvedených druhů na území NP a CHKO Labské pískovce

Křídlatky (*Reynoutria* sp. div.)

Jsou odstraňovány podél vodních toků Kamenice, Křinice, Petrovický potok, potok Tisá, Labe, a na lokalitách Maxičky, Ludvíkovice, Huntířov, Růžová, Veselé, Mikulášovice, Vlčí Hora, Krásný Buk.

Netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*)

Je odstraňována podél toku Kamenice a Chřibské Kamenice, Brtnického potoka, Olešničky, kolem hraničního toku u obce Petrovice a na lokalitách NPR Kaňon Labe, Bynovec, Loubí, Podmokly, Ostrov a Janov.

Netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*)

Od roku 2015 se Správa NP věnuje monitoringu a likvidaci netýkavky malokvěté v NPP Pravčická brána, kdy na počátku bylo odstraněno 87 000 rostlin, v roce 2024 už jen 1 550 rostlin. Zároveň byla zaměstnanci Správy NP vytrhána netýkavka malokvětá podél turistické cesty na Pravčickou bránu.

Tab.: Odstraňování netýkavky malokvěté v NPP Pravčická brána

Rok	Počet rostlin	metoda likvidace
2015	87 000	vytrhávání 4x ročně
2016	36 655	vytrhávání
2017	29 000	vytrhávání 2x ročně

2018	7 500	vytrhávání 2x ročně
2019	6 000	vytrhávání 2x ročně
2020	900	vytrhávání 2x ročně
2021	1 600	vytrhávání 2x ročně
2022	840	vytrhávání 2x ročně
2023	2600	vytrhávání 2x ročně
2024	1550	vytrhávání 2x ročně

V roce 2021 proběhlo mapování netýkavky malokvěté v NPR Růžák, při kterém byla objevena na 31 lokalitách, které se nacházejí ve spodní a střední části kopce. Od roku 2022 je netýkavka malokvětá odstraňována podél turistické stezky žáky ze ZŠ Březová z Děčína z důvodu zabránění jejího šíření do vrcholových partií kopce. V roce 2024 vytrhali žáci 18 428 rostlin.

Tab.: Odstraňování netýkavky malokvěté v NPR Růžák podél turistické stezky

Rok	Počet rostlin	metoda likvidace
2022	12 000	vytrhávání 1x ročně
2023	28 115	vytrhávání 1x ročně
2024	18 428	vytrhávání 1x ročně

Janovec metlatý (*Cytisus scoparius*)

V roce 2024 proběhlo vytrhávání janovce na území zasažené velkým požárem v roce 2022. Na likvidaci se podílelo 6 studentů, kteří zde od poloviny června do konce září vytrhali cca 16 000 rostlin.

Kolotočník ozdobný (*Telekia speciosa*)

V roce 2024 pokračovalo odstraňování kolotočníku podél toku Kamenice a Chřibské Kamenice.

Střemcha pozdní (*Prunus serotina*)

V roce 2024 byla zahájena likvidace střemchy pozdní na lokalitě Rabštejn u České Kamenice. Injektováno bylo celkem 19 stromů.

Zlatobýly (*Solidago* sp. div.)

V roce 2024 probíhala chemická likvidace zlatobýlu v PP Meandry Chřibské Kamenice.

6.2.2. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO

Na území CHKO je péče o nelesní ekosystémy soustředěna především do maloplošných zvláště chráněných území (přírodní rezervace, národní přírodní rezervace, přírodní památky), ale jsou řešeny i další lokality, kde je cílem zajištění specifického managementu zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů. Samostatnou kapitolou je péče o památné stromy a další významné stromy a stromořadí v krajině, údržba tůň na podporu obojživelníků nebo likvidace invazních rostlin.

V roce 2024 byly realizovány tyto druhy opatření (finanční náklady čerpané z PPK - blíže viz kap. 17.3):

- **Realizace speciálních činností na podporu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů:** na podporu obojživelníků a zlepšení vodního režimu byla obnovena tůň v PP Meandry Chřibské Kamenice. V rámci probíhajícího projektu na podporu žabníčku vzplývavého byla provedena jeho každoroční kontrola (přírodní památka Rybník u Králova mlýna) a na jeho podporu opraven rybníček u bývalého mlýna pod Královomlýnským rybníkem s jeho populací. Opravena byla hráz a vypouštěcí zařízení a rybníček byl odbahněn. Zde deponovaná populace žabníčku byla po dobu prací deponována v přilehlém náhonu a po dokončení prací vrácena zpět do rybníčku.
- **Ošetření památných stromů a významných stromů v krajině:** byl realizován bezpečnostní a zdravotní řez památných stromů dub v Jílovém a buku v Lužné. Na dubu v jílovém byla dále instalována statická bezpečnostní vazba a obnoveny vazby dynamické v koruně. U obou stromů proběhlo vyšetření akustickým tomografem.
- **Výřezy náletu:** byl realizován částečný výřez náletu na vřesovišti v Bynovci, výřez náletu v PP Hofberg a na Větrném vrchu u České Kamenice.
- **Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí:** byly provedeny dosadby ovocných stromů, výchovné řezy a opravy individuálních

ochran v aleji Bynovec, Janov, na Vysoké Lípě, ve Veselém a v Markvarticích. Dále dosadby dubů v aleji v Ludvíkovicích, lip v alejí Janská a stromořadí na Větrném vrchu, na Kamenické Stráni a v Růžové. Rovněž probíhala průběžná péče o vysazené stromy – zálivka.

- **Kosení travního porostu s cílem udržení žádoucí druhové skladby a podpory stanovištně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů:** byl realizován specifický management travních porostů (pokos v určených termínech) s výskytem modrásků, orchidejí apod. (přírodní památky Eiland, Hofberg, Pod lesem, přírodní rezervace Za pilou, Arba, Pekelský důl, Libouchecké rybníčky, Stará Oleška, Niva Olšového potoka, připravované přírodní památky Rašeliniště u Antonínova či Bledulová louka) a dalších lučních porostů v k. ú. Ludvíkovice, Prostřední Žleb, Loubí u Děčína, Tisá, Srbská Kamenice, Kunratice u České Kamenice nebo Mikulášovice). Byly pokoseny loučky v údolí Labe na podporu populace modrásků.
- **Pastva lučních porostů s cílem udržení a podpory žádoucí druhové skladby.** Pastva probíhala na lokalitách v Mikulášovicích, na Vlčí hoře, v Rynarticích, v Jetřichovicích a na Větrném vrchu u České Kamenice.
- **Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům:** bylo provedeno odstraňování křídlatky japonské a sachalinské a netýkavky žláznaté především z okolí zasažených vodních toků (okolí Kamenice a jejích přítoků, Chřibské Kamenice, Petrovického potoka, okolí Labe a přítoků) a na dalších zasažených lokalitách na území CHKO včetně odstraňování netýkavky žláznaté v NPR Kaňon Labe. Byla provedena další etapa likvidace pajasanu žláznatého v prostoru Pastýřské stěny v CHKO LP.
- **Transfery obojživelníků:** ochrana migrujících obojživelníků v období rozmnožování byla realizována na přechodových trasách na Maxičkách, u Vlčího jezera, Mezní louky, v Bynovci a v Dolní Kamenici.

6.3. Péče o lesní ekosystémy

6.3.1. Péče o lesní ekosystémy v NP

Viz kapitoly 8 a 10.3.

6.3.2. Péče o lesní ekosystémy v CHKO

Narozdíl od území NP není na území CHKO Správa NP majitelem lesních pozemků, a tedy ani neprovádí management lesa. Specifické potřeby ochrany přírody jsou zajištěny v rámci procesu schvalování lesních hospodářských plánů nebo osnov.

6.4. Reintrodukce lososa obecného

Losos obecný je na území dnešního NP České Švýcarsko vysazován od roku 1998. Na Jetřichovické Bělé realizoval z.s. Beleco také v roce 2024 líhnutí jiker v plovoucích inkubačních schránkách. Vylíhnuté rybičky v počtu 28 tisíc kusů byly následně vypuštěny do Jetřichovické Bělé a Kamenice u Dolského mlýna. Vedle toho bylo vypuštěno do Kamenice ještě 5000 půlročků z líhně pana Ermische v Sasku.

7. Péče o kulturní dědictví

Na území Národního parku České Švýcarsko se nachází několik významných objektů evidovaných jako kulturní památka ČR. Jedná se zejména o areály Dolský mlýn, chaty Na Tokání, skalní hrádky Šaunštejn a Falkenštejn. K historickému dědictví na území národního parku dále patří také historické hraničníky a značení, drobné sakrální památky, a další.

V roce 2024 Správa Národního parku České Švýcarsko zejména zahájila práce na rekonstrukci historického klenutého mostu u Královského smrku na Jetřichovicku.

8. Péče o les

8.1. Těžební činnost

V roce 2024 byly v lesích NP prováděny zejména bezpečnostní nahodilé těžby, zaměřené na odstranění po kůrovcové kalamitě odumřelých smrkových souší, které se nacházely v bezprostřední blízkosti zástaveb, veřejných komunikací a turisticky značených tras a vážně by mohly ohrozit majetek a zdraví osob . Rovněž byly realizovány těžby souší v okolí zástaveb za účelem eliminace rizika šíření lesních požárů.

Těžba plánovaná

Druh těžby	2021		2022		2023		2024	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
výchovná	839	12,23	1376	7,97	0	0,00	0	0,00
obnovní	883	12,87	2490	14,42	2	0,01	131	1,43
mimořádná	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
rekonstrukce	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nahodilá	5139	74,90	13399	77,61	38361	99,99	9044	98,57
Celkem	6861	100,00	17265	100,00	38363	100,00	9175	100,00

Složení nahodilých těžeb

Nahodilá těžba	2021		2022		2023		2024	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
kůrovcová	5138	99,98	12843	95,85	36247	94,49	7833	86,61
lapáky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
živelná	1	0,02	0	0,00	2	0,01	2	0,02
ostatní	0	0,00	556	4,15	2112	5,51	1209	13,37
Celkem	5139	100,00	13399	100,00	38361	100,00	9044	100,00

Těžba dle dřevin (včetně samovýrob)

Dřevina	2021		2022		2023		2024	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
smrk	5138	74,89	13055	75,62	37934	98,88	8543	93,11
borovice	0	0,00	402	2,33	394	1,03	453	4,94
vejmutovka	702	10,23	1794	10,39	32	0,08	106	1,16
douglaska	0	0,00	287	1,66	0	0,00	0	0,00
modřín	1020	14,87	1699	9,84	1	0,00	71	0,77
Jehličnaté celkem	6860	100,0	17237	99,84	38363	99,99	9173	99,98

dub červený	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dub zimní	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,02
olše	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
buk	0	0,00	27	0,15	0	0,00	0	0,00
bříza	0	0,00	1	0,01	0	0,00	0	0,00
jilm	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
jasan	1	0,01	0	0,00	2	0,01	2	0,01
Listnaté celkem	1	0,01	28	0,16	2	0,01	2	0,02
Těžba celkem	6861	100,0	17265	100,0	38363	100,0	9175	100,0

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu dokončené na odvozní místo

Způsob vyklízení dřevní hmoty	2021		2022		2023		2024	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
HSM	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Potahy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Lanovky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vyvážecí souprava	5055	95,16	9394	60,23	14833	38,97	6889	70,39
Traktory	257	4,84	0	0,00	70	0,18	119	1,22
Harvestorová technologie	0	0,00	6204	39,77	23161	60,85	2779	28,39
Celkem	5312	100,00	15598	100,00	38064	100,00	9787	100,00

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu z lokality „pařez“ na vývozní místo

Způsob vyklízování dřevní hmoty	2024	
	m ³	%
lanovka	0	0,00
potahy	0	0,00
vyvážecí souprava	347	4,38
traktory	7577	95,62
Celkem	7924	100,00

8.2. Zalesňování a podsadby

K zalesňování vzniklých holin a k podsadbám v lesích NP je používáno výhradně reprodukčního materiálu z území NP, ze semen sebraných z geneticky vhodných porostů. Při sběru osiva dubu a buku a dalších listnatých dřevin je využíváno sítí, které jsou těsně před plánovaným dozráváním žaludů a bukvic rozprostřeny pod rodičovské stromy a pak pravidelně ze sítí vybírány a dlouhodobě uskladněny.

Zalesnění podle dřevin v roce 2024

Dřevina	Zalesnění (ha)	Sije (ha)	Celkem (ha)	Počet sazenic (v tis.)
jedle	0,0	0	0,0	0,0
jehličnaté celkem	0,0	0	0,0	0,0
dub	0,42	0	0,42	1,2
buk	8,03	0	8,03	40,2
habr				
javor klen				
jeřáb, líska				
bříza				
listnaté celkem	8,45	0	8,45	41,4
Celkem	8,45	0	8,45	41,4

8.3. Ochrana kultur

Ochrana kultur byla realizována v následujícím rozsahu:

- ochrana kultur proti buřeni – zajištěna prostřednictvím ručního ožínání buřeně kolem sazenic,
- ochrana kultur proti škodám zvěří – zajištěna prostřednictvím letních nástřiků a podzimních nátěrů sazenic repelentními přípravky, dále bylo využito ovčí vlny,
- bylo instalováno 400 individuálních ochran.

Celkový rozsah ochrany kultur proti buřeni činil 23,63 ha, ochrana kultur repelentními nástřiky a nátěry činila 108,20 ha, ochrana kultur ovčí vlnou činila 20,25 ha.

8.4. Prořezávky a prostřihávky

V roce 2024 bylo provedeno 0 ha.

8.5. Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů

Území NP je v době sucha vážně ohroženo nebezpečím vzniku lesních požárů a Správa NP v důsledku této skutečnosti zabezpečuje rozsáhlá preventivní opatření.

9. Myslivost a rybářství

9.1 Myslivost

Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, byla svěřena Správě NP České Švýcarsko působnost na úseku státní správy myslivosti. Rozhodnutím orgánu státní správy ze dne 21. 5. 2003 byla uznána vlastní honitba Správy NP s názvem NP České Švýcarsko. Základním cílem je dosažení přírodní rovnováhy mezi zvěří a prostředím.

Obecné zásady pro realizaci myslivecké činnosti na území NP:

- při jednoznačném preferování kvalitativních kritérií za účelem zlepšování genofondu spárkaté zvěře, cílevědomě redukovat přemnoženou zvěř na normované jarní kmenové stavy, které vycházejí ze zájmů a potřeb ochrany přírody,
- postupně vyloučit nepůvodní druhy zvěře (např. psík mývalovitý, mýval severní),
- zajistit péči populacím původních druhů.

10. Výzkum a monitoring

Výzkumné činnosti na území národního parku České Švýcarsko, chráněné krajinné oblasti Labské pískovce i dalších přilehlých územích jsou koordinovány oddělením monitoringu Správy NP České Švýcarsko.

Témata výzkumů jsou rovněž koordinována přeshraničně se Správou Národního parku Saské Švýcarsko a v rámci česko-německé vědecké rady pro národní parky České a Saské Švýcarsko.

V roce 2024 zahájil svou činnost přeshraniční tým projektu Interreg TransForMon, který se zabývá propojením správ národních parků České a Saské Švýcarsko, Univerzity Karlovy, Technické univerzity v Drážďanech a veřejnosti při přeshraničním monitoringu lesů pomocí moderních metod dálkového průzkumu Země. Zaměřil se na hodnocení dlouhodobých i aktuálních změn lesních ekosystémů a vytvoření jednotné přeshraniční metodiky monitoringu. Výstupy budou zahrnovat mapy, virtuální procházky a volně přístupný informační systém o lesích národních parků, který zvýší informovanost a podpoří jejich ochranu.

Dále pokračuje projektem Interreg REDEMA, ve kterém je pomocí fotopastí zjišťována početnost jelení zvěře, byl upraven systém fotopastí v NP České Švýcarsko tak, aby se shodoval se systémem v NP Saské Švýcarsko. Dále byla doplněna a hodnocena síť kontrolních ploch pro monitoring vlivu kopytníků na vegetaci. Konala se zahajovací konference k projektu **v Centru národního parku Saské Švýcarsko v Bad Schandau, 15. 3. 2024.**

V roce 2024 pokračuje projekt Horizon - Land4Climate, jehož cílem je zvýšit Odolnost vůči klimatu. Projekt je financovaný EU, probíhá od roku 2023 do roku 2027 s cílem zavést a demonstrovat praktické uplatnění řešení založených na přírodě (NBS) na soukromých pozemcích.

Konala se multijubilejní **Konference entomologie Labských pískovců** v Prysku, 22. listopadu 2024, kde byly prezentovány recentní výsledky entomologického bádání z území Labských pískovců, NP České Švýcarsko a Lužických hor a Saska.

28. října 2024 uspořádala Správa Národního parku České Švýcarsko a Ostravská univerzita **konferenci s názvem LABE 2024: Jak dál s řekou Labe aneb Novinky z výzkumů nejen o řece Labi**. Konference se konala v rámci projektu: „Optimalizace managementu dolního úseku Labe s ohledem na přítomnost biotopu 3270 a zlepšení hydromorfologického stavu na základě mezioborové studie“ (TAČR č. SS03010279).

Švýcovod (Voda v krajině Českého Švýcarska)

Zpracovatel: katedra geoinformatiky FŽP UJEP; financováno TAČR, projekt č. SS05010090.

Doba trvání výzkumu: 2022 - 2025

Cíl výzkumu: Poskytnou Správa NPČŠ účinné nástroje na ochranu a management mokřadních ekosystémů na území NP a CHKO Labské pískovce.

Obsahem projektu je:

- (i) mapování mokřadních prvků z archivních map a v současnosti pomocí leteckých snímků, dalších podkladů a jejich ověření v terénu
- (ii) termální bilance na úrovni krajiny ze satelitních snímků, a na úrovni stanovišť pomocí termálního sensoru
- (iii) vliv geomorfologie a struktury vegetace mokřadů na biodiverzitu pomocí LiDAR a multispektrálního sensoru
- (iv) detailní botanický a zoologický průzkum a inventarizace mokřadních biotopů s cílem zhodnotit jejich stav a vytipovat mokřadní lokality s potenciálem z hlediska biodiversity
- (v) doporučení pro management vybraných mokřadních biotopů v zájmové oblasti

Sledování mikroklimatu na území NP České Švýcarsko

Zpracovatel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2024 - 2025

Cíl výzkumu:

- i) Vyhodnocení mikroklimatických charakteristik, jejich průběhu a změn během sledovaného období 2024 - 2025 a porovnání vývoje mikroklimatu s předešlými periodami sledování.
- ii) Dlouhodobé sledování mikroklimatu na území NPČŠ a jeho vlivu na vegetaci.

Jedná se o dlouhodobý monitoring mikroklimatických poměrů pískovcového skalního města, který byl na území NPČŠ zahájen v roce 2008 v rámci projektu: "Komplexní monitoring stavu přírodního prostředí v NP České Švýcarsko".

Monitoring mikroklimatu, vegetace a genetická diversita populací drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*) na náplavech Labe

Zpracovatel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2024 - 2025

Cíl výzkumu:

- i) Sledování mikroklimatických charakteristik a vyhodnocení stavu a změn vegetace na náplavech a experimentálních výhonech podél řeky Labe za sledované období a porovnání vývoje s předešlou periodou sledování.
- ii) Zjištění genetické různorodosti populací drobnokvětu pobřežního na náplavech řeky Labe a zjištění příbuznosti mezi českými a německými populacemi.

Sledování mikroklimatu a vegetace říčních náplavů bylo zahájeno v roce 2021 v rámci projektu TAČR "Optimalizace managementu dolního úseku Labe s ohledem na přítomnost biotopu 3270 a zlepšení hydromorfologického stavu na základě mezioborové studie".

Monitoring epifytických lišejníků v Labských pískovcích

Zpracovatel: katedra botaniky PřF UK, Západačeské muzeum v Plzni, Národní muzeum v Praze

Doba trvání výzkumu: 2024

Cíl výzkumu:

Zjištění stavu lišejníkových společenstev, co nejpodrobnější zaznamenání jejich druhového složení, vyhodnocení jejich stavu a změn oproti minulým obdobím sledování a posouzení stavu přírodního prostředí.

Monitoring epifytických lišejníků byl v NP České Švýcarsko a přilehlém území zahájen v roce 2005 a od té doby běží v 3-letých intervalech.

Monitoring žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) v CHKO Labské pískovce

Zpracovatel: Biologické centrum AV ČR, v.v.i., Hydrobiologický ústav

Doba trvání výzkumu: kontinuálně od roku 2004

Cíl výzkumu:

Sledování stavu populace žabníčku vzplývavého v Královomlýnském rybníce a hasičské nádrži a jeho náhradních populací v náhonu rybníka. Zjištění faktorů ovlivňujících stav populace. Zachování životaschopné populace na stávajících lokalitách výskytu.

Obnova fauny a flory po požáru v NP České Švýcarsko ve třech typech lesa a s různou intenzitou požáru

Zpracovatel: Biologické centrum AV ČR, v.v.i., Entomologický ústav

Doba trvání výzkumu: 2023 - 2026

Cíl výzkumu:

- i) Zdokumentovat přímý vliv požáru na biodiversitu rostlin, hub, členovců a ptáků. Prozkoumat rozdíly ve vlivu na různé skupiny, vyhodnotit pozitivní či negativní vliv na funkčně (opylovači a pyrofilní druhy) a ochranný významné skupiny (ohrožené druhy).
- ii) Vyhodnotit vliv intenzity požáru a typu lesa (bukový, borový, smrkový) na biodiversitu a porovnat s nezasaženými částmi.
- iii) Připravit doporučení týkající se monitorování požárem zasažených oblastí a doporučit management zasažených chráněných území s ohledem na výsledky průzkumu biodiversity.

Projekt GAČR 24-10016S Pyroseq: Sekvestrace pyrogenní organické hmoty v lesních půdách ovlivněná klimatickou změnou

Zpracovatel: Biologické centrum AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2024 - 2026

Cíl výzkumu:

Sledování sukcesní změny v půdních vlastnostech na 100-leté chronosekvenci po požáru, a to v borových lesích v Mediteránním, temperátním a boreálním pásmu a podél půdního profilu. Sledování vlivu zvýšené teploty na transformaci a stabilizaci pyrogenní organické hmoty společenstvy půdní fauny a mikroorganismů.

Vliv intenzity lesního požáru na mikrobiální komunity (houby, bakterie, prvoky) a půdní mikrobiální procesy

Zpracovatel: Mikrobiologický ústav AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2024 - 2026

Cíl výzkumu:

Sledování vývoje půdních mikrobiálních komunit a ekosystémových procesů řízených půdními mikroorganismy během sukcese vegetace zasažené různou intenzitou požáru.

Monitoring invazních druhů rostlin na požářišti a blízkém okolí

Zpracovatel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2023 - 2025

Cíl výzkumu:

- i) studium dostupnosti živin a půdní aktivity po požáru
- ii) monitoring regenerace a rozšiřování nepůvodních/invazních druhů

Studium uchycení a nahrazování rostlin v prvních fázích vegetační sukcese na obnaženém půdním substrátu po požáru v NP České Švýcarsko

Zpracovatel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i.

Doba trvání výzkumu: 2023 - 2025

Cíl výzkumu:

- i) Sledování vztahů mezi pionýrskými rostlinami osídlujícími spálené plochy v prvních fázích sukcese a mikrobiálními společenstvy vázanými v jejich rhizosféře.
- ii) Studium vývoje těchto vztahů v souvislosti se změnami půdních vlastností v průběhu sukcese.
- iii) Sledování role pionýrských druhů rostlin a mikrobiálních organismů v obnově celkové bilance uhlíku v požárech zasažených ekosystémech.

Výzkum makromycetů a monitoring sukcese hub v území zasaženém požárem v NP České Švýcarsko

Zpracovatel: Národní muzeum v Praze, Lucie Zíbarová, Martin Kříž

Doba trvání výzkumu: 2023 - 2025

Cíl výzkumu:

- i) získání co nejúplnějšího druhového seznamu hub vyskytujících se v požárem zasažených místech a zjištění zda se liší druhové složení hub v různých typech lesních společenstev zasažených požárem
- ii) zjištění průběhu sukcese hub na místech zasažených požárem, zda se sukcese hub liší v různých typech lesních společenstev a jaké faktory ovlivňují sukcesy hub na plochách zasažených požárem

11. Ochrana majetku a zdraví

11.1. Ochrana populace před náhlými skalními říceními

V roce 2024 byl oddělením geologie nadále prováděn monitoring skalních svahů.

11.2. Bezpečnost na turistických trasách

S ohledem na zvyšující se riziko pádu odumřelých smrkových souší na území NP prováděla Správa NP v roce 2024 opatření eliminující riziko pádu stromů na značené turistické trasy:

- odbor péče o ekosystémy, oddělení stráže přírody a oddělení skalní čety zajišťovaly pravidelný monitoring a údržbu všech turistických tras, cyklotras a dalších míst k zajištění bezpečnosti návštěvníků NP.

11.3. Integrovaný záchranný systém

V roce 2024 byla prováděna běžná údržba značení bodů Integrovaného záchranného systému (IZS) na území NP, který byl vytvořený Správou NP v roce 2008 ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému Ústeckého kraje.

11.4. Ostatní

Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly na území NP a CHKO prováděny preventivní protipožární hlídky dobrovolníků a zaměstnanců. V rámci hlídek byla navštěvována místa s pravidelným výskytem ohnišť, která byla opakovaně rušena, v několika případech dohašována.

V letních měsících byl uveden do provozu systém dynamického řízení návštěvnosti, navázaný na stupeň požárního nebezpečí vyhlášený Českým hydrometeorologickým ústavem. Při zvýšení stupně požárního rizika vstupuje v platnost noční zákaz vstupu do lesa od 22 do 6 hodin, při nejvyšším stupni dále omezení pohybu návštěvníků pouze na značené turistické trasy.

12. Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu

12.1. Strážní služba

V průběhu roku 2024 zajišťovalo oddělení stráže přírody každodenní kontakt s návštěvníky NP a CHKO při podávání informací a dohled nad dodržováním zákonných podmínek při pohybu na území NP a CHKO. Převážná část méně závažných přestupků byla vyřešena domluvou nebo napomenutím. Na území NP a CHKO LP bylo v roce 2024 strážci uděleno 59 blokových pokut v celkové výši 149400,- Kč. Nejčastěji řešeným přestupkem byly vjezdy motorovým vozidlem na území NP a CHKO a táboření.

V jarních měsících se strážci podíleli na monitoringu zvláště chráněných druhů živočichů, označování a zabezpečení dočasně chráněných ploch při hnízdění vybraných druhů ptáků apod. Ve dnech se zvýšenou návštěvností strážci prováděli protipožární preventivní činnost.

Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly prováděny společné hlídky zejména s Poříčí Policií a Speciální pořádkovou jednotkou Policie ČR. Pokračovala spolupráce obcemi a dalšími dotčenými organizacemi v okolí NP.

Aktiv dobrovolných strážců přírody

- Ke konci roku 2024 byl stav aktivu 26 dobrovolných strážců
- Dobrovolní strážci pomáhali v roce 2024 v rámci pochůzek zaměřených na zajištění dočasně chráněných ploch v jarním období, poskytování informací návštěvníkům a dohlížení na dodržování pravidel pro pobyt v NP v průběhu turistické sezóny.

12.2. Péče o turistickou infrastrukturu

- Pokračovala dlouhodobá spolupráce se zástupci KČT při údržbě pruhového značení a směrůvek na území NP.
- Po celý rok probíhaly průběžné kontroly a opravy turistických stezek a dalšího turistického vybavení. V roce 2024 bylo na opravu a údržbu turistické infrastruktury a prvků ochrannářského značení vynaloženo celkem 1 039 178,- Kč bez DPH z vlastního rozpočtu Správy NP a 2 584 332,- vč. DPH z prostředků Nezcizitelného fondu.

13. Práce s veřejností

13.1. Akce pro veřejnost

Nejvýznamnější akce pro veřejnost pořádané Správou NP v roce 2024:

- Slavnostní **otevření NS Údolím říčky Křinice všemi smysly** v Kyjově dne 27. 4. 2024 s doprovodným programem pro děti, rodiče i hendikepované.
- V rámci oslav Evropského dne chráněných území proběhlo 25. 5. 2024 **slavnostní otevření Plšíkovy zahrady**. Jednalo se odpolední akci s rukodělnými a přírodovědnými zastaveními, pohádkou pro děti v Plšíkově učebně. Slavnostního otevření zahrady se zúčastnil i starosta Krásné Lípy.
- Správa NP se zúčastnila akce **Dne životního prostředí** v prostorách zámeckých zahrad v Děčíně dne 5. 6. 2024
- **Dny lesních řemesel u Dolského mlýna** od 29. 8. do 31. 8. 2024
- Noc pro netopýry v Janově dne 6. 9. 2024

Celkový přehled realizovaných brigád		
Druh brigády	Počet akcí	Počet účastníků
Úklid říčky Kamenice v České Kamenici	1	40
Sázení stromů v Doubici	1	18

Akce pro veřejnost

Celkový přehled realizovaných akcí pro veřejnost:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Exkurze pro veřejnost	18	282
Přednášky pro veřejnost	12	257
Výstavy	8	nezjišťováno
Promítání filmu – Skály, voda, život	12	830
Soutěže	2	539
Dílničky pro veřejnost	4	170
Ostatní akce pro veřejnost	3	1350
Kurzy pro pedagogy	4	74
CELKEM	63	3502

13.2. Výstavní činnost, naučné stezky, terénní informační systém

Realizované výstavy

- Výstava Příběh lesa – outdoorová výstava: v areálu zámku v Jílovém u Děčína (leden 2024), Rumburk náměstí (únor - 1/2 března), Chřibská náměstí (března - duben), Děčín - jižní zahrady zámek (květen - červen), Hřensko - Dlouhý důl (červenec - říjen), Varnsdorf u knihovny (listopad - prosinec)
- Výstava 50 let CHKO v České Kamenici - galerie na náměstí (eden - březen) a Děčíně - galerie v obchodním centru Pivovar (duben)

Naučné stezky, zážitkový areál Rysí stezka

V roce 2024 probíhaly průběžné kontroly a opravy naučných stezek, dětských hřišť a zážitkového areálu Rysí stezka.

- V dubnu byl dokončen projekt Údolím říčky Křinice všemi smysly, z kterého do roku vznikla nová interaktivní stezka v Kyjovském údolí vhodná i pro osoby s hendikepem. Stezka byla slavnostně otevřena za přítomnosti veřejnosti. Projekt byl realizován s finanční podporou Státního fondu Životní prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí.
- Celkové způsobilé výdaje: 1.117.599,- Kč.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

*Tento projekt je spolufinancován Státním fondem
životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra
životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz*

13.3. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

13.3.1 Projekty

Během roku 2024 dokončila Správa NP aktivity z projektu v oblasti práce s dětmi a mládeží i veřejností s finanční podporou Státního fondu Životního prostředí v rámci Národního programu Životního prostředí „**Plšíkova učebna 2 – EVVO v NP České Švýcarsko**“. Z projektu proběhly exkurze pro Junior Rangery, dílničky pro rodiny s dětmi, ale i přednášky pro veřejnost, kurzy pro pedagogy a letní vícedenní programy. Byla zpracována a podána závěrečná zpráva k projektu.

Projekt v celkové výši 1.153.250,- Kč probíhal v letech 2022 – 2024.

V roce 2024 Správa NP realizovala aktivity z projektu v oblasti práce s dětmi a mládeží i veřejností s finanční podporou Státního fondu Životního prostředí v rámci Národního programu Životního prostředí „**Regionální učebnice NP České Švýcarsko**“. Z projektu probíhají práce na novém informačním webu pro školy i veřejnost, dále se uskutečnily vzdělávací akce a příprava nových tiskovin.

Projekt v celkové výši 1.587 716,- Kč probíhá v letech 2023 – 2026.

V říjnu 2024 byl dokončen projekt: **Tiskoviny pro návštěvníky NP České Švýcarsko**. Z projektu bylo celkem vytištěno během trvání projektu 15 druhů tiskovin v celkovém počtu 77 500. K projektu byla zpracována a podána závěrečná zpráva.

Realizace projektu: 1. 7. 2022 - 31. 12. 2024. Celkové způsobilé výdaje: 1.165.500,- Kč

V roce 2024 byla zpracována dokumentace k nové expozici Na Saule v rámci stejnojmenného projektu **Expozice Na Saule**. Následně byl vybrán realizátor expozice a zahájeny pracovní schůzky na přípravě nové expozice.

Celkové způsobilé výdaje projektu: 1.359 044,- Kč.

V roce 2024 byl vydán **Komiks Rozumovi – Tadeášův sen o lese aneb Příběh lesa: Neodcházím, jen se měním**. Byl rovněž zpracován propagační animatik k tomuto komiksu. Komiks byl distribuován do regionálních infocenter, škol a školských zařízení, nebo poskytnut jako materiál pro účastníky přírodovědných soutěží. Dále byl distribuován na akcích pro veřejnost v regionu. Koncem roku 2024 byly zahájeny přípravy dalšího dílu komiksu na téma náplně práce zaměstnanců správy NP, který vyjde v roce 2025.

Celkové způsobilé výdaje na celý projekt Komiks Rozumovi: 1 200 122,- Kč.

V roce 2024 byl zahájen projekt **Materiály pro návštěvníky NP České Švýcarsko**. Cílem projektu je vytvoření 7 čísel informačního časopisu Zpravodaj České Švýcarsko (v každém roce vždy jaro a podzim) pro návštěvníky regionu Českého Švýcarska i obyvatele NP České Švýcarsko, dále sérii trhacích map informujících o konkrétních uzávěrkách v terénu a aktuálních situacích.

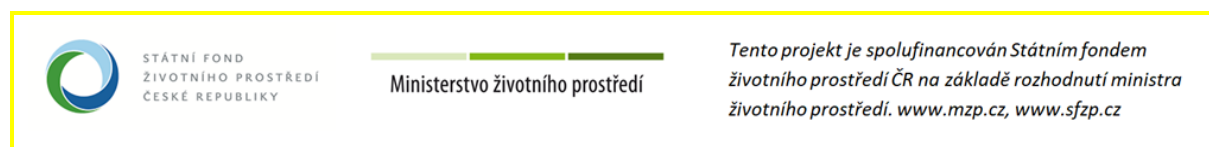
Projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Celkové způsobilé výdaje: 1 165 500,00 Kč

V roce 2024 byl zahájen projekt **Osvěta a vzdělávání návštěvníků NP České Švýcarsko**. Cílem projektu je vytvoření vzdělávacího a osvětového programu s názvem Krajina tajemství. Projekt představí Národní park České Švýcarsko nikoliv jako turistickou destinaci, ale krajinu pískovcových skal, skrytých světů, která nabízí útočiště mnoha druhům fauny i flóry, v níž ale také žijí lidé. Z projektu se realizují osvětové výstavy, akce pro veřejnost, je na ½ úvazku přijat člověk zajišťující publicitu aktivit.

Projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Celkové způsobilé výdaje: 2 243 315,20 Kč

13.3.2. Výukové programy, přednášky a exkurze

Správa národního parku realizuje pro školní i mimoškolní organizované kolektivy přednášky, exkurze a výukové programy. Přednášky realizuje Správa NP buď přímo ve školských zařízeních v okolí NP České Švýcarsko (především bývalý okres Děčín), popřípadě na jiných vhodných místech. Exkurze probíhají na území NP České Švýcarsko nebo v nejbližším okolí (CHKO Labské pískovce a Lužické hory). Většina výukových programů je realizována v areálu Správy NP či v Plšíkově učebně (dřevostavba).

Během roku 2024 byl nadále zvýšený zájem o exkurze ze strany středních škol, a to na požářiště v okolí Mezní Louky a Mlýnské stezky. V nabídce programů a exkurzí jsme i nadále zachovali exkurze pro školy na téma vývoje po požáru, a to na trase z Mezné přes Mlýnskou stezku ke třem pramenům.

Na jaře 2024 (29. 4. – 3. 5. 2024) jsme v rámci dlouhodobé spolupráce připravili vzdělávací program pro Schola Humanitas Litvínov (přednášku, brigádu a odborné exkurze).

Ve spolupráci s Biskupským gymnáziem Varnsdorf jsme zrealizovali již tradiční jarní úklid Křínice. Dlouhodobá spolupráce pokračovala i se ZŠ Březová Děčín, uskutečnili jsme poznávací exkurzi a brigádu na vytrhávání netýkavky malokvěté.

Přehled realizovaných akcí pro děti a mládež v režii Správy NP České Švýcarsko:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Výukový program vč. přednášek a exkurzí	88	2180

13.3.3. Junior Ranger

Správa NP v roce 2024 zajišťovala vedení hravého přírodovědného oddílu JUNIOR RANGER v Krásné Lípě (zřizovatel: ČSOP Netopýr Varnsdorf). Oddíl měl v roce 2024 celkem dvě družiny (družiny se schází v klubovně v budově Správy NP České Švýcarsko v Krásné Lípě). Oddíl měl celkem 45 členů. Programovou náplň družin tvořily ekologická výchova, turistika, tábornictví, hry, soutěže, sport, výlety do přírody atp. Celoroční činnost oddílu byla završena **čtrnáctidenním** (+ 7 dní navíc s instruktory oddílu) táborem pro starší členy, který se uskutečnil ve Šluknovském výběžku a jedním **příměstským táborem** pro mladší členy, které se uskutečnily v Krásné Lípě v Plšíkově učebně. Činnost oddílu zajišťovali pracovníci Správy NP ve spolupráci s dobrovolnými vedoucími. Přehled všech uskutečněných akcí oddílu je uveden v tabulce.

Přehled aktivit oddílu Junior Ranger	
AKTIVITA	POČET
Víkendová akce	5
Letní stanový tábor (21 dní)	1
Příměstský tábor (Plšíkova učebna)	1
Setkání s Junior Rangery z Německa	1

Oddíl Junior Ranger se v průběhu roku schází při pravidelných klubových schůzkách v Krásné Lípě, konaných v každém školním týdnu.

13.3.4. Mezinárodní spolupráce v oblasti EVVO

V rámci spolupráce s Národním parkem Saské Švýcarsko kolegové ze Saska zajistili stánek na otevření Plšíkovy zahrady v rámci Evropského dne chráněných území 25. 5. 2024 v Krásné Lípě. My jsme na zajistili ekovýchovní stánek na ekodni Saského NP – v slavnostně otevřeném Walderlebniszentrum Leupoldishain dne 21. 9. 2024.

Dále jsme uskutečnili společné pracovní setkání pracovníků EVVO dne 27.6. 2024 v Leupoldishain. Proběhla společná exkurze do okolí a pracovní jednání s plánováním společných aktivit.

V rámci přeshraničního setkávání dětí z Junior Rangeru jsme připravili společnou víkendovou akci v Plšíkově učebně ve dnech 28. 9. – 29. 9. 2024, během akce se se rangeři vydali na exkurzi na Jetřichovicko, zrealizovali jsme také dílničku na výrobu hmyzích domečků a pozorování netopýrů.

13.4. Informační střediska

Informační a návštěvníká střediska Správy NP České Švýcarsko

Provoz informačních středisek Správy NP zajišťovala na základě výběrového řízení společnost Good Sailors, s. r. o.

Ostatní informační střediska podporovaná Správou NP

- **Informační středisko Srbská Kamenice** - sezónní informační středisko (provozovatel: Obec Srbská Kamenice).
- **Informační středisko v Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě** – návštěvníká středisko s celoročním provozem (provozovatel: České Švýcarsko o.p.s.)
- **Informační středisko Hřensko** - sezónní informační středisko (provozovatel: Obec Hřensko).

Správa NP spolupracovala také s dalšími informačními středisky v regionu (Chřibská, Varnsdorf, Rumburk, Mikulášovice, Šluknov, Česká Kamenice, Děčín, Jiřetín pod Jedlovou).

Správa NP v dubnu zorganizovala ve spolupráci s Českým Švýcarskem o.p.s. školení pro zaměstnance informačních středisek v Domě ČŠ v Krásné Lípě.

Návštěvnost informačních středisek v roce 2024	
Saula	3434
Jetřichovice	20 426
Krásná Lípa	23 719
Srbská Kamenice	11 672
Hřensko	10 319
Celkem	69 570

13.5. Vydané publikace a propagační činnost

Přehled nově vydaných publikací:

- České Švýcarsko - Zpravodaj Správy NP, 23. ročník, 1. číslo (červen), náklad 10.000 ks
- České Švýcarsko - Zpravodaj Správy NP, 23. ročník, 2. číslo (prosinec), náklad 5.000 ks
- Ročenka 2023 – výroční zpráva o činnosti Správy NP (elektronicky)
- Průvodce Naučnou stezkou Česká silnice – brožura, náklad 4000 ks
- Vítejte v Národním parku České Švýcarsko – brožura, náklad 5000 ks
- Příběh lesa – leták DE, náklad 1500 ks
- Příběh lesa - leták CZ, náklad 3000 ks
- Návštěvní řád – leták pro rodiny s dětmi, náklad 5000 ks
- Manuál k Hravému průvodci Kyjovským údolím, náklad 5000 ks
- Komiks Rozumovi – Tadeášův sen o lese, náklad 10 000 ks

Dotisk tiskovin:

- Návrat vlka do Českého Švýcarska - leták, náklad 10 000 ks
- Rostliny Českosaského Švýcarska - brožura, náklad 5000 ks
- Zvířata Českosaského Švýcarska - brožura, náklad 5000 ks
- Drobné památky Českého Švýcarska - brožura, náklad 5000 ks
- Lesní řemesla – brožura, náklad 5000 ks
- Zápisník malého přírodovědce – sešit s náměty na aktivity pro děti, náklad 5000 ks
- Ze života zvířat Českého Švýcarska – brožura pro děti a učitele, náklad 5000 ks
- Omalovánka Zvířátka Labských pískovců, náklad 2500 ks
- Pracovní listy:
 - Ze života strážce NP, náklad 2000 ks
 - Ze života netopýrů, náklad 2000 ks
 - Ze života hmyzu, náklad 2000 ks
 - Ze života obojživelníků, náklad 2000 ks
- Dotknout se přírody, náklad 2000 ks
- Poznáváme naše léčivé bylinky, náklad 2000 ks
- Můj malý atlas hmyzu, náklad 2000 ks

Publikační a propagační materiály vydané ve spolupráci s dalšími subjekty

- Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, číslo 1/2024, 100 ks
- Brožura Výletní jízdní řády národních parků České a Saské Švýcarsko 2024 (ve spolupráci se Správou NP Saské Švýcarsko a Českým Švýcarskem o.p.s.)
- Publikační a propagační materiály vydané s finanční podporou správy NP:
- Časopis „Ptačí svět“ – číslo 1/2024 „Pták roku 2024“ (vydavatel: Česká společnost ornitologická)

13.6. Spolupráce s médii

Činnosti Správy NP České Švýcarsko jsou prezentovány ve sdělovacích prostředcích veřejnoprávního i soukromého charakteru, včetně regionálních a lokálních médií.

Správa NP využívá sociální sítě Facebook a Instagram.

14. Spolupráce s dalšími subjekty

14.1. Mezinárodní spolupráce

- NP České Švýcarsko je členem Federace Europarc
- NP České a Saské Švýcarsko jsou certifikovány v rámci programu TransParcNet
- NP České Švýcarsko je součástí iniciativy Elbe Parks
- NP České Švýcarsko úzce spolupracuje s NP Saské Švýcarsko

14.2. Spolupráce s vysokými školami

- Správa NP České Švýcarsko spolupracuje s vysokými školami v rámci probíhajících výzkumných projektů

14.3. Přírodovědné kluby

- Entomologický klub při Labských pískovcích
- Ornitologický klub při Labských pískovcích

14.4. Spolupráce s dalšími organizacemi

Správa NP v roce 2024 dále spolupracovala s těmito organizacemi:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Geologický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.
- Česká geologická služba
- Správy KRNAP, NP Podyjí a NP Šumava
- Český horolezecký svaz
- a dalšími

15. Státní správa

15.1. Rozhodnutí a závazná stanoviska

V níže uvedeném přehledu jsou uvedena závazná stanoviska, rozhodnutí nebo jiná vyjádření vydávaná v případě potřeby pro území NP i pro území CHKO:

Typ rozhodnutí/stanoviska (odkaz na právní normu)
Závazné stanovisko k LHP/LHO, těžbě dle § 4 odst. 3 ZOPK
Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les (§ 8 odst. 1 ZOPK)
Vyhlášení přechodně chráněných ploch (§ 13 odst. 1 ZOPK)
Výjimka ze základních ochranných podmínek NP (§ 16 ZOPK)
Výjimka z bližších ochranných podmínek NP (§16a ZOPK)
Vyhrazení místa ve smyslu § 16 ZOPK
Výjimka ze zákazu pohybu v klidovém území NP (§17 ZOPK)
Výjimka ze základních ochranných podmínek CHKO (§ 26 ZOPK)
Výjimky ze základních ochranných podmínek přírodní rezervace a národní přírodní rezervace (§§ 29 a 34 ZOPK)
Souhlas k provedení stavby v ochranném pásmu ZCHÚ dle § 37 odst. 2 ZOPK
Závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněném území dle § 44 odst. 1 a § 12 odst. 2 ZOPK (souhlas k povolení stavby, povolení k nakládání s vodami atd.)

Souhlas k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách (§44b ZOPK)

Stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Osvědčení živočicha odchovaného v lidské péči (§ 54 odst. 4 ZOPK)

Výjimka ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56 ZOPK)

Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření (§ 58 ZOPK)

Omezení vstupu z důvodu ochrany přírody (§ 64 ZOPK)

Omezení nebo zákaz činnosti (§ 66 ZOPK)

Povolení výzkumné činnosti (§ 73 odst. 2 ZOPK)

Rozhodnutí v odvolacím řízení proti rozhodnutí obecních úřadů

Souhlas podle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 683/2004 Sb., kterým se vyhláší Ptačí oblast Labské pískovce

Stanovisko v rámci procesu SEA/EIA (dle zák. č. 100/2001 Sb.)

Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu územního plánu (dle stavebního zákona)

Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu pozemkových úprav (dle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách)

Závazné stanovisko k řízení podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti

Povolení odlovu geograficky nepůvodních živočichů (§ 5 odst. 6 ZOPK)

Snížení stavu zvěře, povolení výjimky ze zakázaných způsobů lovu §§ 39, 45 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti

Vyjádření a sdělení dle § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

Předběžná informace dle § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

Souhlas a vyjádření dle § 9 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF

Rozhodnutí v pochybnostech dle § 1 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF

16. Poskytování informací dle zákona

16.1. Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V souladu s § 18 zákona č. 106/1999 Sb. zaevidovalo kontaktní místo na Správě NP v roce 2024:

počet podaných žádostí o informace podle výše uvedeného zákona	10
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	1
počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	Bez soudních řízení
Výčet poskytnutých výhradních licencí	Výhradní licence nebyly poskytnuty
Další informace vztahující se k uplatňování výše uvedeného zákona	Jedna podaná žádost byla překvalifikována jako podnět k prošetření přestupku

16.2. Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Všechny odpovědi na žádosti o informace dle výše uvedených zákonů jsou zveřejněny na internetových stránkách správy NP www.npcs.cz.

17. Ekonomika

Správa NP České Švýcarsko v roce 2024 hospodařila s hospodářským výsledkem ve výši 655 152 Kč.

Vývoj hlavních ekonomických ukazatelů Správy NP:

Položka	2020	2021	2022	2023	2024
Celkové náklady	133 970 449	140 248 009	143 587 976	136 950 261	191 072 883
Celkové výnosy	135 454 313	142 907 167	145 842 425	150 780 459	191 728 034
Hospodářský výsledek	1 712 503	2 659 158	2 254 449	13 830 198	655 152

Podrobnější ekonomické informace jsou k dispozici na internetové adrese <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/> (účetní jednotka 06342477).

Správa NP používá od 1. 7. 2018 profil zadavatele <https://nen.nipez.cz/profil/ceskesvycarsko>.

Přehled uzavřených smluv lze dohledat na internetu na <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani> pod názvem publikujícího subjektu *správa národního parku české švýcarsko* nebo pod IČO publikujícího subjektu 06342477.

18. Personalistika

18.1. Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2024

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Počet zaměstnanců HPP	61	61	64	64	67	66	65	65	67	63	64	65
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti	3	3	3	6	8	11	11	10	6	6	6	7
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti - SFŽP	0	0	0	4	4	5	6	5	6	7	7	5

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců 59,77.

18.2. Školení a vzdělávání zaměstnanců

Školení

V průběhu roku jsou zaměstnanci vysíláni na školení za účelem prohloubení znalostí. Jedná se zejména o školení v oblasti nových či novelizovaných právních předpisů.

V roce 2024 bylo přijato 10 zaměstnanců do pracovního poměru, kteří absolvovali vstupní vzdělávání, 5 zaměstnanců pracovní poměr ukončilo.

Jazykové vzdělávání

Za účelem prohloubení a udržení úrovně jazykových znalostí byly pořádány kurzy angličtiny pro 2 skupiny zaměstnanců a kurzy němčiny rovněž pro 2 skupiny zaměstnanců.

19. Kontrolní činnost

19.1. Vnitřní kontroly

Vnitřní kontrolní systém zavedený v organizaci SNP ČŠ zahrnuje řídicí kontrolu vykonávanou odpovědnými vedoucími zaměstnanci. Vzhledem k malé pravděpodobnosti nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky nebyl u SNP ČŠ zřízen útvar interního auditu. Jeho funkce je nahrazena výkonem veřejnosprávní kontroly vykonávané Ministerstvem životního prostředí.

Vnitřní kontrolní systém, resp. řídicí kontrolu upravuje vnitřní směrnice SNP ČŠ o finanční kontrole. Tato směrnice upravuje schvalovací postupy při uzavírání smluv, nákupu za hotové, vystavování objednávek apod. Směrnice také stanovuje odpovědnost vedoucích zaměstnanců při výkonu řídicí kontroly. Další odpovědnosti zaměstnanců pak stanovují ostatní vnitřní předpisy, zejména organizační řád.

SNP ČŠ má vnitřní směrnici ošetřenu také oblast zadávání veřejných zakázek. Účelem a hlavním cílem této směrnice je dodržení hospodárného, efektivního a účelného nakládání s veřejnými finančními prostředky a dodržení zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Plánem kontrolní činnosti, který byl vypracován na základě Analýzy rizik, bylo na rok 2024 naplánováno 27 kontrolních akcí. Jednalo se nejen o finanční kontroly, resp. průběžné a následné kontroly ve smyslu zákona o finanční kontrole, ale také o kontroly odborných činností, prováděných SNP ČŠ i kontroly plnění zákonných povinností třetích osob.

Provedenými kontrolami nebyly zjištěny žádné zásadní nedostatky ani žádná závažná zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

19.2. Externí kontroly

V roce 2024 byly u Správy Národního parku České Švýcarsko provedeny níže uvedené externí kontroly. Na základě vykonaných kontrol nebyly Správě NP uloženy žádné odvody za porušení rozpočtové kázně, ani jiné sankce podle zvláštních právních předpisů.

Veřejnosprávní kontrola MŽP byla zaměřena na kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky v letech 2021-2022 včetně prověření dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 134/2016 b. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů a vnitřního kontrolního systému a dále kontrola plnění opatření přijatých k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných veřejnosprávní kontrolou provedenou v roce 2023. Kontrola neshledala zásadní nedostatky v

kontrolované oblasti. V rámci opatření bylo kontrolou uloženo implementovat Směrnici MŽP č. 11/2024 do interní směrnice o zadávání veřejných zakázek.

- **Krajský úřad Ústeckého kraje:** Kontrola průběžného vyúčtování veřejné sbírky „Shromažďování finančních prostředků na výstavbu a údržbu turistické infrastruktury a péči o kulturní památku na území Národního parku České Švýcarsko“
- **Krajský úřad Ústeckého kraje:** Kontrola průběžného vyúčtování veřejné sbírky „Shromažďování finančních prostředků na podporu chráněných živočichů a rostlin na území NPČŠ a CHKO Labské pískovce“
- **Digitální a informační agentura:** Zajištění přístupnosti internetových stránek, prohlášení o přístupnosti

20. Publikační činnost

20.1. Odborné články

20.2. Popularizační články

Bauer P. (2024): Přírodní rezervace Za Pilou. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/1: 22 - 23.

Vorel A., Žák L., **Holešinská J.** (2024): Vlkům se v Českém Švýcarsku daří. Ne každý má ale z jejich návratu radost... České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 19.

Juda J. (2024): Jak a proč jsme zjišťovali názor obyvatel Českého Švýcarska. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 10 - 12.

Juda J. (2024): Turistické cesty. Otevřené? Uzavřené? Jak to vlastně je... České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/1: 10 - 11.

Nagel R. (2024): Kdy se zase otevřou Gabrielina stezka a Edmundova soutěska? České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/1: 6 - 7.

Nagel R. (2024): Turistický ruch v Českém Švýcarsku v době "postpožárové". České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/1: 12.

Olšáková J. (2024): V národních parcích sledujeme chování jelenů a vlků. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 18.

Salov T. (2024): Čerstvá data: Turistický ruch v Českém Švýcarsku se v roce 2023 zotavoval. Ochrana přírody 2024/1: X - XII.

Semík J. (2024): Oprava rybníčka u Králova mlýna 2024. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 16 - 17.

Šafránek J. (2024): Střípky z činnosti skalní čety. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 21.

Valášek M. (2024): Jak se žije opeřencům v restartovaném lese. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 20.

Vébrová D., Nagel R. (2024): Jak budeme dál pečovat o národní park? České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/2: 4 - 6.

Vébrová D. (2024): Přichází k nám nový les. České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, 2024/1: 4 - 5.

21. Sponzoři a partneři Správy NP

Správa Národního parku České Švýcarsko děkuje všem, kdo v roce 2024 její činnost podpořili finančně nebo přímou pomocí!

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO
ROČENKA 2024

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko

Text: kolektiv zaměstnanců Správy NP

Redakce a grafické zpracování: Tomáš Salov

Tisk: vydáno pouze v elektronické podobě

Kontakt: Správa NP České Švýcarsko, Pražská 457/52, 407 46 Krásná Lípa, tel: 412 354 050, e-mail: n.park@npcs.cz

Elektronická verze ročenky k dispozici na: www.npcs.cz

© Správa NP České Švýcarsko 2024

NEPRODEJNÉ